

POSAVSKA STRAŽA

Brežice

Narodno-radikalno in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje.

Krško

«Posavska Straža» izhaja vsaki četrtek v tednu, datirana z dnevom prihodnje nedelje. — Naročnina za celo leto znaša dve kroni, pri večjih naročilih popust po dogovoru in se naprej plačuje. — Cena oznanil za eno stran 48 K., za pol strani 24 K., za četrt strani 12 K., za osminko strani 6 K., za šestnajstinko strani 3 K., za dvaintridesetinko strani 1.50 K.; pri večkratnem oznanilu po dogovoru.

Vse pošiljatve (pisma, dopise, nakaznice, naročila, inserate i. t. d.) je pošiljati na naslov «Posavska Straža» v Brežicah ali v Krško. — Dopisi se pošiljajo na uredništvo, naročnina in oznanila pa na upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Posamezna številka stane 10 vin.

Član 19. državnega osnovnega zakona o splošnih državljan-skih pravicah:

„Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in negovati svojo narodnost in svoj jezik. Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradih in v javnem življenju je od države priznana.“

Kandidatura dr. Benkoviča — v Rošovem kraljestvu od 700 volilcev soglasno proglašena!

V nedeljo, dne 21. t. m. je naš kandidat dr. Benkovič priredil dva volilna shoda, in sicer dopoldne na Dolu pri Hrastniku z udeležbo 400 volilcev, popoldne pa v Trbovljah pri g. Pustu z udeležbo 300 volilcev, kmetov in krščansko-socijalnih delavcev ter par socijalnih demokratov. Roševi pristaši so kar zbesneli, ko so čuli, da pride dr. Benkovič v Hrastnik in Trbovlje; pripravljali so se na

sprejem dr. Benkoviča, toda upadel jim je pogum in se sploh niso pokazali. Oba shoda sta se vršila mirno in dostojno.

Shoda sta se izvršila v najlepšem redu; oba shoda sta soglasno odobrila kmečki in delavski program kandidata ter njegovo kandidaturo z viharnim odobravanjem sprejela; le v Trbovljah si je dovolil nek delavec šalo, da je pri protiglasovanju glasoval tudi za Roša, češ, naj bo «eno glasno». Na Dolu je bilo prisotnih mnogo delavcev ter paznikov iz hrastniških tovarov, v Trbovljah pa iz rudnika. Trboveljski shod je bil sijajen odgovor na divjaštvo Rošove tolpe dne 24. sušca t. l. Rošoveci so istodobno zborovali pri Fortetu na Vodi, kjer je imel prvo besedo dr. Kukovec iz Celja.

Dr. Benkovič je zelo obširno razpravljal o kmečkem in delavskem vprašanju in je popolnoma razvil svoj program; govoril je o postanku in pomenu nove volilne postave, o splošnem agrarnem gibanju, o posameznih točkah kmečkega programa, o načrtu, pomenu in cilju slov. kmečke zveze; povdarjal je, da rešitev delavskega vprašanja ne nasprotuje rešitvi kmečkega vprašanja, če se delavec pomaga na račun — podjetnika, njih izkoriščevalcev, ne pa na račun kmeta, (Delavci viharno ploskajo!) češ, kmet in delavec si nista sovražnika, ravno v Trbovljah je večina delavcev obenem kmet.

Priporočal je delavcem, naj se oklenejo kmečke zveze, dokler sami niso dovolj močni, da bi zmagali, povdarja, da ima v delavskem vprašanju prosto roko i. t. d., pobija stremljenje socijalnih demokratov, s silo preobrniti dosedanji družabni red in izpodkopati temelje države, ločiti cerkev od države, vpeljati razporoko in «svobodno» šolo (šolo brez krščanskega pouka!), pojasnjuje vzroke socijalnega vprašanja, slika bedo, nezadovoljnost (pogosto umetno vzgojeno!) po industrijskih krajih, negotovost ekzistence delavca, izrabljanje te nezadovoljnosti od socijalnih demokratov, pobija takozvani «napredni» boj in revolucionarno taktiko socijalnih demokratov; njih kmečki program je le na papirju (saj hočejo le kmečke glasove!), njih brnski narodnostni program se dejanski ne izvršuje, njih brezverski program bode izpodkopal temelje države. Kandidat dr. Benkovič nato govori in utemeljuje posamezne delavske zahteve: osemurni delavnik, odprava nočnega in ureditev ženskega dela, nedeljski počitek, ureditev stanovanskega vprašanja, izboljšanje družinskega življenja delavcev, o pravici koalicije (združevanja) delavcev in o nasilstvih političnih oblasti pri izvrševanju tega zakona, o prelomu delavske pogodbe, o odpravi delavskih knjižic, o delu nedoletnih otrok (vzor Anglija in Švica!), o pomanjkljivosti

LISTEK.

Rmečki upor ali stara pravda.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. Po Avg. Šenoa.

XXXII.

— Za Boga milega, zakaj ste se tako prestrašili, sinko? vpraša Uršula zeta Štefka, ki se je bil ravnokar vrnil iz Zagreba v Mokrice.

— Zlo je, odvrne velikaš, nemirno šetajoč po sobi gor in dol.

— Kakšnih novosti prinašate?

— Kmetje so se spuntali.

— Da, žalibog, spuntali so se, reče velikaš.

— Govorite, za ime božje!

— Vajeti so nam izmaknili iz rok. Ne morem več pravilno misliti. Od vseh strani so prihajale slabe vesti na banski dvor. Prokleta kmečka struja se razliva po celem kraju liki hudournik. Ne bunijo se samo Tahovi podložniki pod Susedom in na Stubici, tudi banični kmetje na Cesargradu dvigajo besno svoje glave. Kastelan se jim je bil uprl, a seljaki zažgejo grad, razbijejo topove in kastelan izgubi glavo. V okički gori se je zbral narod okoli Kerestince in podrl je kerestinski dvor. Draganiško plemstvo gre pod svojo zastavo v Jastrebarsko, da udari na banico. Krvnik Tahe je zaprl vrata na svojem gradu v Susedu in nameril je velike puške proti dolini, da se kmečki bes ohladi ob krvavem zidovju, a seljaki ne napadejo Sused. Povsod se vidi po snežni

ravnini, kako se vijo dolge vrste razjarjenih kmetov liki črna kača, kako se jim leskeče svetlo orožje. Povsod se sliši zvonjenje cerkvenih zvonov, povsod gorijo Tahovi dvori. Prihajam skozi Stupnik, a v celi vasi ne najdem moške duše, vsi so odšli na vojsko ker vojsko res imajo. Vse se je dvignilo bliskoma.

— Ne drvijo proti Susedu na Tahija? Kam so pa namenjeni? vpraša Uršula.

— Kaj jaz vem! Proti zapadu korakajo! Slišal sem, da so jo vdarili preko Sotle na Štajersko.

— Kaj hočejo Hrvatje tam na Štajerskem, tam ni Tahija?

— Kaj vem, vdari Štefko srdito z ного ob tla — ali slišite, kaj je to? Zvonovi zvonijo, slišite li krik in vik?

Štefko zleti proti oknu in ga odpre.

Zahtevajte in razširjajte povsod „Posavsko Stražo!“

obrnega zakona sploh, o obrtnih sodiščih, o vpeljavi posobnih delavskih uradov, o napakah obrtne inspekcije, o zavarovalnicah zoper nezgode, onemoglost, starost i. t. d., o upravičenih zahtevah delavcev za izboljšanje zavarovalnega zakona, o pomotnih razsodbah razsodišč, o ogromnih stroških uprave teh zavarovalnic, o Körberjevem vladnem predlogu za raztegnjenje zavarovanja (na vdove, sirote, starše ponesrečence), o pravici do dela, o delavskih posredovalnicah, o delavskih konzumnih in produkcijskih zadrugah (o njih dobrotah in slabih straneh), o rudnikih, o podržavljenju premogokopov, o načrtu mednarodnega kongresa rudarjev v Solnogradu v avgustu 1907, o katastrofah v rudnikih, o bratovskih skladnicah, i. t. d. i. t. d. Govornik dalje ožigosa postopanje «narodne» stranke, njene neodkritosti, njen nepošteni politični boj, razkriva njeno zvezo s socialno demokracijo (ki pa o Rošu ne mara nič slišati!), o svojem narodno-radikalnem programu i. t. d., o ljudski izobrazbi, o slov. univerzi, bavi se nekoliko z videmskim programom Roša (Roš pravi: «Stovenec sem, katoličan sem, kmet sem, to je moj program!»). Volilci so mestoma viharno pritrdjevali in zlasti povdarjali, da Roša že sami dovolj poznajo.

Govorili so navduševalno tudi razni pazniki in delavci, g. Lončarič, g. Gašparič. Na Dolu se je udeležil zborovanja kot podpredsednik tudi župan obsežne občine Sv. Krištof g. Karol Šunta.

Ob odhodu je priredilo delavstvo kandidatu prisrčno ovacijo. Utis shodov je bil, da se na Dolu in Hrastniku Rošu zelo majejo tla pod nogami (na Dolu dobi komaj četrti del glasov!), v Trbovljah pa je ogromna večina delavstva zoper njega!

Kandidat Roš na Bizeljskem.

Dne 21. aprila t. l. je priredil kandidat «narodno-napredne» stranke Ferd. Roš dva volilna shoda, enega na Bizeljskem, drugega v Župelevcih.

Zborovanju na Bizeljskem je predsedoval g. Jos. Balon, posestnik iz Stare vasi, onemu v Župelevcih pa g. Mihael Zevnik, posestnik v Župelevcih. Na Bizeljskem je bilo navzočih zborovalcev, če se všteto tudi žene in otroci, približno 400, v Župelevcih pa do 300.

— Za ime božje, torej tudi v mojem vladarstvu.

V sobo pridrvi mokriški kastelan.

— Milostljivi gospod! spregovori, tresoč se na celem životu — zlo je! Vojska hrvaških kmetov je zbrana pod poveljstvom Ilija Gregoriča v Dobovi in se pomika proti Brežicam. Oboroženih mož je nad dva tisoč. Štajerci se jim povsod pridružujejo. Zlo je seglo do nas. Vaši Jeseničani so zdobili mitnico in razsekali graščinski brod. Iz Bregane so iztirali vaše špane, po cerkvah pa zvonijo z vsemi zvonovi. Po vaseh drvi jezdec, možakarji se zbirajo oboroženi in vpijejo venomer, da ne poznajo več gospode, ter da idejo k Hrvatom v Dobovo.

— Za Boga milega! zaječi Uršula preplašena.

— Kastelan! spregovori Štefko tudi ves preplašen, zatvorite grajska vrata, nabasajte topove in pokličite skupaj vso služinčad; koliko jik je?

Svoj program je razvijal kandidat na Bizeljskem in v Župelevcih popolnoma enako,

Prvi stavek govora glasi se povsod: «Oprostite, cenjeni zborovalci, jaz nisem govornik.» — To vemo tudi mi že davno, to je tudi zvenelo iz vseh izvajanj govornikovih. G. Roš obljubuje, da ne bo v slučaju izvolitve ne govoril, ampak kimal v državnem zboru za to, da se zniža število vojakov, da ne potraži država denarja za kanone. Te fraze se je naučil od svojega tekmeča, socialno-demokratskega poslanca Čobala in jih prežvekuje na vsakem shodu.

Učiteljstvu se morajo plače zvišati. Delavce, hlapce in dekline naj zavaruje kmet za slučaj starosti in onemoglosti, kako se pa hoče za korist kmeta potegovati, nam ni razodel.

«Oprostite, jaz nisem govornik, pa zastopal bi rad vaše koristi», bile so tudi zadnje besede klavernega govora, ki ga nismo navajeni slišati iz ust državnega poslanca, ali pa moža, ki hoče biti poslanec.

G. Roš si je preskrbel za parado dva druga govornika, za Bizeljsko brežiškega posojilniškega tajnika g. B. Kuneja, za Župelevce pa g. dr. Josipa Karlovška iz Celja. G. Kunej je napadal prav po hribovsko «slov. kmečko zvezo», trdil pa nasprotno, da narodno-napredna stranka ni sovražnica cerkvi, ampak da jo bo v prvi vrsti ščitila, dalje, da se strinja s tem, da sme tudi v bodoče razpelo ostati na šolski steni in da ne bo nikdar glasovala za razdružitev zakonske zveze. Gospod dr. Karlovšek je napadal strastno duhovništvo, češ, ono edino je zakrivilo vse politične neuspehe na Slovenskem, narodno-napredna stranka bo pa že preskrbela, da bodo nam ubogim trpinom leteli kar pečeni golobje v usta. Po mnenju govornika je treba duhovnika popolnoma izobčiti iz političnega življenja, duhovnik mora poznati samo en pot in sicer v cerkev. G. dr. Karlovšek je pa tudi pripravljen prvi braniti sv. cerkev in vero, če prideta v nevarnost. No, no, cerkev in vera sta pa res zdaj varni, ko imata ob strani take braniteljke, kakor sta g. Kunej in g. dr. Karlovšek.

Za Roša so naposled zborovalcem na dušo pihali g. Balon, Janežič in Zevnik, druge nesreče se pa ni pripetilo. Bizeljanci, ki so po naprednem mišljenju na glas, so sprejeli Rošovo kandidaturo, pa ne enoglasno, kakor bodo zatrjevali v prihodnji številki «Narodnega Lista», dobra tretjina treznih

— Do štirideset.

— Nič več?

— Nič.

— Počakajte. Odnegli bodete pismo uskoškemu podpolkovniku gospodu Jošku Turnu v Kostanjevico. Razložite mu, kaj se godi in naprosite ga, naj pošlje sem takoj 300 uskokov in dve vreči smodnika. Stojte! Je li Svrač v gradu?

— Je.

— Pošljite ga sem, Vi pa odidite naglo. Kastelan odhaja in v kratkem času se oglasi pri gospodarju kmet Ivan Svrač.

— Kaj želi Vaša milost? povpraša seljak hladno in vpre mrko oči v Štefka.

— Je li bes zlezel v vaše kmečke glave? Kaj iščete na Štajerskem in Kranjskem? — zagrmí velikaš.

— Kaj to meni mar, skomizne kmet z ramami — saj veste, da sem bil tukaj v službi.

— Ali ti moraš vedeti, kaj nameravajo.

Bizeljancev prorokuje za dan 14. maja: «Roš v koš!»

Bizeljskega kandidata Roša ne mara v lastnem okraju v Trbovljah živa duša, rojaki njegovi vejo že zakaj ne, če pa hočejo Bizeljanci imeti in voliti kimovca za poslanca, je to njih stvar, drugi volilci v ogromni večini ga ne marajo in dne 14. maja se bodo tudi strinjali z onimi trezno mislečimi Bizeljanci, ki prorokujejo: «Roš v koš!»

Na potu iz Laškega v Rečico.

Valent: No, Janez, kako se ti dopade ta nova stranka?

Janez: E, nič posebno: nebesa obeča — škili pa v pekel.

V.: Kako to, saj pravijo, da so kmečki prijatelji!

J.: Zdaj, ko bi radi naše glasove pri volitvah, prej pa nas niso videli?

V.: Pa vsaj same kmete delajo za poslance, Roša, Robleka i. t. d.

J.: Ti ljudje so vse drugo, samo kmetje ne; ko bi od tega živeli, kar na polju pride-lajo, bi morali gladu poginiti, pa bi ne bili tako rdeči in debeli! Sicer pa mi je vseeno, če je poslanec kmet ali ne, da le kaj zna in dela za kmeta! Pri teh dveh pa tega ne najdem: Roš je pokazal kot deželni poslanec, da sodi le v koš — Roblek pa sam prizna, da ni zmožen za ta posel, saj še enega stavka ne zna postaviti.

V.: Ti pa moraš veliko brati, ker toliko veš.

J.: Berem že, a ta dva «gospoda-kmeta» poznam osebno in dobro. Posebno mi Brežičani se imamo zahvaliti Rošovemu sinu, učitelju na Kalu, da smo morali toliko kazni plačati po nedolžnem — in zdaj naj bi še Roša volili? «Kakršen les, tak klin, kakršen oče, taki sin!» Saj on je podpisal program liberalne stranke v Celju in to je dovolj!

V.: Kaj pa imajo za program?

J.: Spraviti iz javnega življenja vse, kar je z vero v zvezi: krščanski nauk iz šole, zakonski da bi bili prosti, kakor zajci i. t. d. Da bi pa kmetu polajšali, da bi otroci doma pomagali in skrajšali čas šolskega pouka, tega ne pustijo. Na Hrastniku so naredili šestrazredno šolo, še naša občina mora več tisoč zraven plačati, da je le Rošov sin prišel domov pod streho; zdaj

— Res ne vem, milostljivi gospod; vprašajte jih sami.

— Ivan! spregovori Štefko mirneje, — vzemi konja in odjezdí takoj v Dobovo k Iliji. Zaroti ga, naj se spomni naše pogodbe, naj se obrne in naj udari takoj na Sused.

— Dobro! pritrdi Ivan čez nekaj trenotkov, dvomim pa, da bo ubogal. Po teh besedah se spravi kmet iz sobe.

— Tašča, zdaj odidem v vas, da spregovorim kmete. Ne razlagajte Marti nič, preplašila bi se.

— Za Boga, Štefko, ne odhajajte! prosi Uršula.

— Mislite li, da je Štefko Gregorjanec strahopetnež? Bomo videli. Z Bogom!

Ura za uro mine, Uršula pa šteje v smrtnem strahu minute in tolaži svojo hčer, kakor ve in zna. Mračilo se je že. Naposled se vrne gospodar in pozove taščo k sebi.

— Kaj je? vpraša gospa razjarjenega zeta.

bodo Nemci zidali svojo nemško šolo in to novo slovensko lahko zaprejo! Tako s kmeti gospodarijo. Le njim daj glas pri volitvah in oni ti vrnejo z bičem. Škrici v pivovarni ga morajo voliti, saj tam je izgubil 40 tisoč kron, da mu vsaj za odškodnino pomagajo, da bi kot poslanec vlekel desetak na dan!

V.: No, da le pri nas ni celi dan šola, podrugod najsi bo, kakor če!

J.: Ravno tu je treba paziti; Roš je oče učiteljev, njega so postavili učitelji za kandidata in zato se je bati, da bomo tudi pri nas morali zidati novo šolo in bo celodnevni pouk, tako se nam bo zgodilo, ako se bomo kmetje trgali in ne držali skupaj.

V.: Koga pa naj potem volimo?

J.: Jaz volim dr. Benkoviča, on je prisegel na program «kmečke zveze», je sam kmečki sin in čeravno doktor, tembolj zmožen, ker več zna!

V.: Ja, pa advokat le ni za kmeta!

J.: Moj ljubi! to se mora razumeti! Kakor kmet od njive, tako živi advokat od zgovorništvu; to je njegov posel in da ga zastoj ne more opravljati, vsak prizna. Kaj drugega pa je advokat poslanec! Tu mora on delati za svoje volilce in v to porabi vse svoje duševne in telesne moči. Da so ravno advokati najbolj sposobni za poslance, se vidi iz tega, da jih tudi drugi narodi volijo in ministri so večinoma doktorji. Naš Roš pa sedi v deželni zboru kot mutast štor; ko bi mu kdo za hrbtno napovedal, ali ko bi smel govor — ki mu ga naredi drugi — brati iz klobuka, bi že bilo, tako pa se nam bodo na Dunaju smejali, če tja nimamo kaj boljšega poslati, kot take štor!

V.: To pa je res! Dobro, da vem, bom pa še drugim rekel. Toraj, Benkoviča?!

J.: Da, dr. Benkoviča! Na svidenje 14. maja! Z Bogom!

Pozor somišljeniki!

Kjer volilni komisiji ne bo zapati, naznanite pravočasno okrajnemu glavarstvu naše zaupnike (2 ali 3)! Ti imajo pravico ves čas med volitvijo in tudi med štetjem glasov kontrolirati komisijo in ugovarjati zoper volilno pravico posameznih.

— Se je kastelan vrnil?

— Ne.

— Povesod nesreča, kuga jih podavi, zaskriplje Štefko z zobmi in stisne pest.

— Z desetimi možmi odjezdil sem do broda. Na stotine in stotine kmetov pritiska do Save, oboroženi so vsi in vidi se jim, da so pripravljeni na daljno pot. Po trideset se jih prevaža preko Save. Zakričal sem nad njimi, naj vstanejo, kam da hočejo pravzaprav, a odgovora ni. Dregnem konja in zletim na brod, da zabranim kmetom prevoz. «Kam drvite, tepci?» «K svojim bratom» odgovori mi stari Jeseničan «po svoje pravo». «Zoper koga?» «Zoper gospodo.» «Ne veste li zločinci, da sem jaz vaš gospod?» «Bili ste» odvrne stari obešenjak, «zdraj je drugi red.» «Poberite se spota, zgoditi bi semogla nesreča!» reče stari in pokaže na sto sulic, obrnjenih proti mojim prsom. Omahoval sem nekaj časa, med gnječo se sliši glasno

Novičar.

Somišljeniki, pozor! Nasprotniki naši delujejo z nepoštenimi sredstvi, z lažmi itd. Ne verujte jim! Ako bodo raztrosili govornico, da je dr. Benkovič odstopil, da je dr. Benkovič umrl (no tega veselja jim ne napravi?), da je dr. Benkovič koga ubil, da je dr. Benkovič kakšno drugo hudodelstvo napravil, — ne verujte jim! Poučujte ljudstvo! Širite ideje slov. kmečke zveze! Vsi na noge! Vsi na volišče! — Ako storite vsi svojo dolžnost, potem bode 14. maja 1907. ne le zmaga, ampak sijajna zmaga! In tako zmago hočemo!

Hijene vstajajo! Hijena je kot znano zelo grda žival, ki vstaja po noči, koplje mrtvece iz grobov in je sploh najbolj ostudna žival. Tudi v Brežicah imamo take zverine obeh narodnosti (v živalstvu se ne pozna narodnosti!), ki na pr. v brezimnih pismih v «Štajercu» in drugod nekaznovana čast kradejo, katerim ni nič sveto, ki svoj grdi nos vtikajo v zasebne zadeve, ki celo slovenske liste izrabljajo za svoje podle namene, ki po noči v črni temi (res prave hijene!) vstajajo in na hiše prilepljajo sramotilne spise zoper odlične Slovence in Nemce. Res izplačalo bi se na glavo (živo ali mrtvo!) teh hijen nagrado razpisati. No, pa «Schonzeit» za mednarodne hijene kmalu mine!

Slov. lesotržcu g. Balonu je občina Brežice hotela zabraniti lesno trgovino, češ da je nevarnost za ogenj. Dne 9. t. m. se je vršila komisija, pri kateri pa je občina Brežice, zastopana po svojem županu, ob enem sorodniku (!) lesotržca Faleschini, imenitno pogorela. Kar je prav za gg. Gabriča in Faleschinija (preje Höfler), to je prav tudi za g. Balona!

Nemška olika! Brežiški nemčurji, ki pravijo, da imajo sedaj «Schonzeit», so zopet pokazali svoje sovraštvo zoper dr. Benkovič s tem, da so mu v noči od 9. na 10. t. m. namazali pisarno. To je nemška kultura!

Okrajno glavarstvo v Brežicah je že večkrat pokazalo svojo bistrost. Za reklamacije zahteva, da se mora pri vsakem reklamiranem volilcu dokazati, da še ni bil kaznovan radi sramotilnih kaznivih dejanj, da mora s tem prinesiti spričevalo o ljudskem glasu. To je že vrhunec! Zakaj se tudi ne zahteva dokaz, da reklamirani volilec ni pod kuratelo, da ni berač itd. Tako posto-

mrmranje in hipoma me porinejo z broda na breg.

Uršula je komaj dihala.

— Se li ni povrnil Svrač?

— Da.

— In kaj sporoča Ijija?

— Prekasno, noče nazaj. Prevariti smo hoteli narod, ko smo sklenili mir s Tahijem. Zdaj se dvignejo zoper vso gospodo.

— A koji vrag nas je izdal? momlja Uršula.

— Da ga poznam! stisne Štefko svojo pest.

— Poslal sem Svrača še enkrat s sporočilom, da o zvezi s Tahijem ni govora, ker se je Sofija zaročila z Miličem; naj se torej vrne, sicer ga pustim natakni na raženj.

— In kaj poroča potem Svrač?

— Ni se več povrnil, odvrne Štefko.

— Nož se je obrnil proti nam, zaječi Heningova — pomozí nam Bog!

panje bije v obraz vsaki logiki. Polit. društvo «Sava» se je pritožilo na namestništvo.

Slovenska stranka v Mariboru postavi svojega kandidata; pristaši «narodne stranke» pa so na predlog dr. Rozina sklenili, glasovati že pri prvi volitvi za nemškega socialdamokrata Resel. Lepa «narodna» stranka to! Saj se poznamo! «Narodna stranka» se zveže magari z samim vragom, samo da vrže kmečko zvezo. Najlepše pri tem je, da niti socialisti ne marajo nič vedeti o kaki zvezi z «narodno stranko» in jo taje; «narodna stranka» jim tedaj vsiljuje svoje glasove, češ, potem ji morda socialisti v Trbovljah dajo svoje glasove. Če bo treba?

Ali so iskali zveze z nemškutarji? Narodna stranka se je na glavnem zboru močno udarila ob prsi ter izjavila slovenskemu svetu, da pri volitvah noče nobene zveze s štajercovo stranko. Zakaj pa ta izjava smo se vprašali? Ali imate slabo vest? Slovenski kmečki zvezi ni treba podajati takih izjav! Zadnji «Štajerc» pa nam odkrije neko tajnost. Piše namreč: «Res je, da so se razni «narodovci» nam usiljevali, ali odklonili smo njih ponudbo». Mogoče je, da «Štajerc» laže, kakor je njegova navada, ali dolžnost narodovcev je sedaj, da dokažejo slovenski javnosti to laž! In sicer morajo to bolj temeljito storiti, kakor pri notarju Štupica, katerega hočejo oprati, da je ponujal vsenemcu Maliku glasove narodovcev. Pravijo namreč, da je Malikov protikandidat sodnik dr. Glas in ker je zadnji bolj nevaren Slovcem nego Malik, bilo bi boljše voliti Malika. Resnica pa je, da dr. Glas že mesece ni več kandidat in kako bi se mogla torej zgornja možnost razpravljati na strankinem shodu dne 24. marca. Ne operete se! Notar Štupica se je pogajal z Malikom, to ostane pribito!

Kmečka zveza priredi volilne shode pod milim nebom dne 28. t. m. dop. na Loki pri Zidanem Mostu, popoldne ob 3. uri pa v Starivasi pri Vidmu v gostilni g. Franca Radeja. Somišljeniki, v nedeljo dne 28. t. m. vsi v Starovas pri Vidmu.

Volilni shodi kmečke zveze se vrše v maju, dne 5. v Jurkloštru, v Šmarjeti, v Razboru, v Št. Rupertu in na Rečici, pozneje na Bizeljskem in v Kapelah (kjer govori tudi podnačelnik kmečke zveze g. Mlakar) na Planini in v Globokem.

Rošev poraz v Planini! Dne 8. aprila je g. Roš hotel napraviti shod v Planini; toda g. Roš je prišel in odšel, ker ni bilo nič volilcev; shod se sploh ni vršil. Stvar je g. Roš takb skrival, a zaman; nič ni tako skrito, da . . . Tedaj poraz za porazom!

Smrtna kosa. Umrl je dne 21. t. m. v Brežicah g. Ivan Mercher, c. kr. davčni pristav, po dolgi in mučni bolezni. Lahka mu zemlja!

Barona Moscona priporoča ptujski «Štajerc» za kandidata. Vse lepo, gospod baron; toda sledeče neodpustne grehe imate; 1. priporoča Vas «Štajerc» t. j. glasilo nemčurskih trgovcev; 2. priporoča Vas Linhart, uređnik «Štajerca», bivši socialdemokrat; 3. postavili so Vas v Celju na shodu nemčurskih trgovcev, ne pa kmetov; 4. bili ste vedno Slovcem sovražen, glasovali ste zoper celjsko gimnazijo, glasovali ste zoper slovenske zahteve v okrajnem zastopu in okrajnem šolskem svetu; 5. ste bili dolgo časa nemški in liberalni poslanec veleposestva v drž. zboru in ste še vedno

v deželnem zboru; 6. Vaša kandidatura sploh ni resna, ker itak veste, da ne zmagate. Še posebej opozarjamo somišljenike, da je kandidatura barona Moscona delo nam neprijaznih vladnih in nemčurskih krogov, ki zelee, da se glasovi razcepijo v škodo našega kandidata. Toda to je račun brez krčmarja! Pozor, somišljeniki! Vsako cepljenje glasov nam škoduje! Poučujte pravočasno volilce o brezvspešnosti in o pravih namenih te kandidature! Že v naprej smo računali in računamo na naše somišljenike, da jih ta kandidatura ne moti!

„Narodna stranka“ — stranka graščakov. V nedeljo, 14. t. m., je sklicala «Narodna stranka» shod volilcev v Ljutomer, da bi nominirala svojega kandidata za 24. štaj, volilni okraj. Zbralo se je število 82 oseb, med njimi nad 20 nevolilcev iz Ljutomera. Vkljub temu slabemu obisku je bil shod velike politične važnosti, ker se je narodna stranka pokazala prvič v svoji pravi podobi; kandidatom se je s 50 glasovi postavil neki Mursa, ki je izrazil željo, da bi se drž. zbor le po zimi skliceval, češ da on (Mursa) po leti ne bo imel časa! Nato je konstatiral kandidat socijaldemokratov sodr. Viktor Kukovec, da nima 74% slovenskih zemljiščnih posestnikov niti 10 oralov in nad 60% niti 4 orale zemlje, da torej kmetje, o katerih se izključno govori na vseh shodih «Kmečke zveze» — ne tvorijo niti 1/4 slovenskega poljedelskega prebivalstva. Sodr. Kukovec vpraša g. Špindlerja, kako misli «Narodna stranka» na podlagi svojega agrarnega programa pomagati lem revežem, ki tvorijo 3/4 našega ljudstva in ki niso družega, nego slabo plačani težaki na kupici lastne zemlje. Kaj je odgovoril g. Špindler na to vprašanje? — Da ni prišel v Ljutomer govorit o gospodarskem programu «Narodne stranke»!

S tem odgovorom je g. Špindler navzočim želarjem in viničarjem precej odprl oči; toda še bolj je to storil g. Jožko Rajh ml., veleposestnik in glavni zaupnik «Narodne stranke» za ljutomerski okraj. Razkoračil se je gospod, začel tolči po svojih veleposestniških in sokolskih prsih in izustil je besede, ki so kakor slisk v temni noči razodele velikoposestniški, ljudski sovražni značaj «Narodne stranke». G. Rajh je rekel dobesedno: «Mi kmetje smo steber države! Mali posestniki in viničarji so pa sami krivi, da so siromaki, zakaj ne gospodarijo boljše. Sploh poljedelski siromaki so samo taki ljudje, ki so vsled slabega gospodarstva in zapravljenosti prišli na nič».

Dobro je tako! Sedaj se poznamo!

Neki govornik na Bizeljskem je prav duhovito (?) definiral kmečko zvezo, češ to je voz, v katerega so vpreženi kmetje, na njem pa sedi dr. Benkovič z duhovniki. Družega o kmečki zvezi ni vedel povedati, zlasti nič o njenem načrtu. Čudimo se razsodnim Bizeljancom, da si dajo take otrobe vezati. Tudi ta govornik, bivši propali kandidat, je svoječasno pri volitvah imel program obstoječ iz treh besed: «kmet kmeta voli!» Tudi Roš ima program obstoječ iz treh odstavkov (za državni zbor je treba že 3 odstavke, ne le 3 besede!): «Slovenec sem, katoličan sem, kmet sem!» Morda številka 3 kaj pomeni? — Ubogo ljudstvo, če boš imelo poslance s programom treh besed ali

treh odstavkov! To so lepi neodvisni (?) «kmečki» kandidati!

Kandidat Roš si ne upa brez celjskih dohtarjev shoda napraviti, ker mu sicer prehitro zmanjka — sape. Dá se od njih voditi kot medved po celem okraju; v Laškem Trgu dr. Zabukovšek (ki pa ga ni rešil grozovitega poraza!) na Bizeljskem dr. Karlovšek, v Trbovljah dr. Kukovec in dr. Dimnik, na Vidmu pa neizogibni urednik «N. L.» Špindler, bivši socijaldemokrat. — Čudno, da Roš ravno v laškem okraju nima sreče; ga pač poznajo!

Kandidat Roš si ne upa v Trbovljah, v svoji občini javnega shoda napraviti, ampak tja pošilja celjske dohtarje zanj agitirati. Ga pač dobro poznajo njegovi občani; kakor čujemo, se mu županski stolec zelo trese. Na zadnjem shodu socijalnih demokratov je sedrug Kristan neusmiljeno udrihal po njem; Roševci so mirno in brez ugovora poslušali, ko pa je bilo treba odgovoriti, odkurili so urnih krač.

Javno prašanje na kandidata Roša. Ali ste res socijalnim demokratom obljubili, da glasujete za razporoko, za ločitev cerkve in države itd., če vam oddajo svoje glasove? To se po Trbovljah splošno govori!

Roševi kanoni in učiteljske plače. Roš se je od Čobala nekaj naučil, namreč da treba kanone prodati. Ker pa ima dva sina učitelja, zato hoče preskrbeti, da se skupiček za kanone primerno porabi, češ naj se učiteljem plače zviša. Te fraze Roš ponavlja na vseh shodih, v Laškem Trgu pa je pošteno naletel, kajti vsi zborovalci so na njegovo vprašanje unisono odgovorili, da imajo raje kanone kot višje učiteljske plače. Sploh ne razumemo, kako more resen kandidat govoriti o prodaji kanonov! Delavci v Trbovljah pravijo, da mu bodo vrata pokazali, če pride pred nje s takimi čenčami in hoče volilce očitno za backe imeti.

Roš in brežiški most! Roš je v deželnem zboru priporočal predlog deželnega odbora, da se mestni občini Brežice dovoli pobiranje mostnine (ki je nad vso mero visoka), mesto da bi odločno zahteval znižanje mostnin.

Roš in občina Jurklošter! Roš se ni upr. ločitvi občine Jurklošter in je s tem dosegel, da se bodo občinske naklade v novi občini Jurklošter (ki radi osem šol znašajo že 140%) zvišale še za 50%!

Roš in prodaja žganja! Roš je bil letos od finančne oblasti kaznovan na 650 K globe, ker je prikrajšal državo s tem, da je leta in leta brez dovoljenja žganje prodajal. Lep župan to!

Po Roševem ponesrečenem shodu v Laškem Trgu je bil g. Roš tako zmeden, da je pozabil (?) opraviti shod na Loki, ki je bil za isti dan popoldne napovedan, in se je kar naravnost domov odpeljal!

Volilni shod Rošev na Blanci se je izjalovil; g. Roš pravi, da ga ne more prirediti, ker je že za vse nedelje drugod oddan (?) Pristašem narodne stranke najbrže naš tabor na belo nedeljo še ne gre iz glave!

Roševa sinova — učitelja sta prava kmečka prijatelja. Vsakega kmeta, čegar otrok v sili iz šole izostane, naznanita okrajnemu glavarstvu. Kmetje na Rečici so radi tega imeli dolga mučna pota v Celje, vrh tega pa so bili še strogo kaznovani.

Finančni tajnik Potoschnigg V št. 8 našega lista vžigosali smo nečuveno postopanje

tukajšnega finančnega tajnika Potoschnigga zoper uradnika slovenske narodnosti. Nereča je bila zadela slovenskega davčnega uradnika, da ga je bolezen oklenila za več tednov na posteljo. Ko je toliko okrevaj, da je zamogel zapustiti sobo, podal se je neki večer v gostilno k večerji. Zdaj je pa bila po ukazu finančnega tajnika kar vsa brežiška policija na nogah, da poižve, koliko časa je sedel slovenski davčni uradnik v gostilni, kaj je jedel, koliko je pil itd.; pričakovati je bilo, da ga odstranijo iz službe. Tako se je ravnalo z slovenskim uradnikom. Danes govori celo brežiško mesto o drugem slučaju, ki je v kolikor smo izvedeli popolnoma resničen, to je o slučaju najmlajšega brežiškega luterančka, ki sliši na povsem krščansko ime Metod Vodopivc. Mož je bil povabljen k orožnim vajam. Odpotoval je 3. aprila. Dne 10. aprila je bil pa odpuščjen in je priromal zopet v Brežice, toda ne v urad, ampak v «pufštajn», v katerem je ležal kar 3 dni brez jedi in pijače. Dne 14. aprila podal se je v oskrbovalno sprejetišče, da dobi stanovanje in hrane. Možicelj ima namreč čudno lastnost, da bi rad živel na tuje stroške. Kdor ne verjame tej trditvi, naj povpraša gostilničarko Wregga ali pa gosp. Merharja. Iz «verpflegsstationa» so spravili prijatelji tega uzornega uradnika v bolnišnico, da se preživi saj do 1. majnika na deželne stroške. Radovedni smo, kako bo postopal gosp. finančni tajnik zoper tega uradnika, ki gotovo ne služi v čast svojim tovarišem - uradnikom. Radovedni smo, je li naznanila davkarija to zadevo na višje mesto, če ne bomo preskrbeli mi, da se bo bavilo c. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu z najnovejšim gostom oskrbovalnega sprejetišča, z luterancem Metodom Vodopivcem. Trdi se, da bo tajnik Potoschnigg spravil od 1. maja svojega ljubljenca Metoda pod kuratelo, češ da ni normalen.

Še nekaj nam je omeniti. Kdor ima opravka v davčnem oddelku c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah v uradni sobi tajnika Potoschnigga, naj ne pozabi vzeti s seboj trde palice, da se obrani dveh psov, ki napadeta vsako stranko, ki ima opravka pri gosp. tajniku. Gospod tajnik je večinoma na ulici in na sprehajališču, teh par minut, ki jih prebije v uradni sobi, bi prav lahko svoja besna cucka pustil doma, saj c. kr. urad vendar ni pasji hlev.

„Dr. Benkovič — demagog“ tako kriči «Rdeči Prapor» v vsaki številki. Kaj je demagog? Demagog je človek, ki gre med ljudstvo, z ljudstvom občuje, ga podučuje itd. Torej dr. Benkovič je bil torej tak demagog in ostane. — Težko je pač ljudem vstreči! Če bi dr. Benkovič ne šel med ljudstvo, rekli bi, da se sramuje ljudstva; ker pa gre med ljudstvo, zato je — demagog. Toda 14. maja ne bo zmagala demagogija, ampak delo; 14. maja bo zmaga pri stranki, ki res dela, t. j. zmaga bo pri praporu slov. kmečke zveze!

Kapele pri Brežicah. Velika cerkvena slovesnost bo v Kapelski župniji. Zadnjega aprila se pripelja mil. knez in škof, eksceleuca Napotnik iz Maribora v Kapele in drugi dan 1. majnika bo slovesno posvečevanje velikega oltarja in prenovljene cerkve. Kip vnebovzetja Matere božje in še štiri druge kipe je mojstersko delo g. D. Demec v Grödnju na Tirolskem. Kdor hoče kaj umetniško lepega videti, naj pride si delo ogledat.

Berite!

Razširjajte!

Cenjeni volilci

okrajev Brežice-Sevnica-Laški Trg!

Na shodih volilcev v Brežicah, v Sevnici, v Laškem Trgu in v Trbovljah ste mi poverili kandidaturo za državni zbor, ki bode voljen na podlagi teško priborane splošne in enake volilne pravice. Z ozirom na svoje stanovske posle sem teško sprejel ponujeno mi častno mesto, a udal sem se volji Vaših zaupnikov in sem vstopil v volilni boj za svojo stranko.

Sprejel sem **program slovenske kmečke zveze** za Spodnje Štajersko; pod praporom te stranke se bojujem, za njen program hočem zastaviti vse svoje duševne in telesne moči.

Kot sin kmečkih starišev se hočem v prvi vrsti boriti za zahteve stanu, ki je steber države, za stan, iz katerega sem sam izšel.

Zastopal bodem skupno s svojimi tovariši, kmečkimi zastopniki slovenske in drugih narodnosti, kateri bodemo v državnem zboru tvorili agrarno večino, sledeče zahteve:

1. **Razbremenitev zadolženih kmečkih posestev** na ta način, da se dolgovi odplačujejo na daljše obroke in proti nizkemu obrestovanju s pomočjo državnih in deželnih denarnih zavodov.

2. Postavno treba določiti stalne in dedne kmetske domove, na katerih se more ena družina preživljati; ti domovi se ne smejo razkosavati in ne čez določeno mero zadolževati.

3. Izvršiti se ima s pomočjo državnih podpor in posojil zakon o kmetijskih zadrugah, v svrhu skupnega nakupa kmetijskih potrebščin in skupnega razpečavanja pridelkov brez prekupcev.

4. **Zemljiški davek** je odpraviti in ga nadomesliti z davkom od čistega dohodka, koji davek se stopnjuje z naraščanjem dohodka; pristojbine za prenos malega premoženja, posebno posestev, naj se zniža; upelje naj se večje pristojbine za milijonske kupčije na borzah itd.

5. Uvede naj se primernejši red za posle in poljedeljske delavce, da se omeji beg poslov v mesta, v tovarne, v tujino.

6. Z državno pomočjo naj se uvede **zavarovanje** poslov, delavcev ter manjših posestnikov in obrtnikov **za starost, onemoglost in slučaj nezgode.**

7. Vojaška služba naj se zniža na dve leti; vojaške vaje naj se vrše ob času, ko ima kmet najmanj dela; ob velikem delu naj se del vojakov pošlje na dopust.

8. Vojaška uprava naj svoje potrebščine kupuje naravnost pri kmetu potom kmečkih zadrug brez prekupcev.

9. Zahtevamo deželne in državne zavarovalnice proti škodi po ognju, toči in živinskih boleznih.

10. Podržavijo naj se zasebne železnice, posebno južna železnica; tarifi naj se znižajo; železniško omrežje naj se izpopolni, posebno čim preje zida železniška proga Rogatec-Kozje-Brežice ali takozvana železnica po soteski dolini.

11. Prepove naj se uvoz živine iz tujih, posebno okuženih krajev.

12. Država naj izdatnejše podpira napravo vodovodov, vodnjakov, uravnavo voda (posebno Save in Sotle), osuševanje in kjer treba namakanje zemlje, izboljšanje vinogradov, sadjereje itd.

13. Izpopolni naj se vinski zakon s tem, da se zlasti štiti provenienca (dobro ime) domačih vin n. pr. da se slabo vino ne prodaja pod tujim imenom.

14. S podporami naj se izboljšajo občinska in gozdna pota.

15. Lovski zakon naj se izboljša.

16. Fidejkomisi (n. pr. v našem okraju brežiški) naj se odpravijo.

17. Prepovedo naj se razni, poljedelstvu škodljivi karteli, preuredi naj se trgovina z žitom na borzah in sploh prepove prodaja žita in moke na dolge obroke.

18. Cena živinske soli naj se zniža.

19. Izseljevanje v Ameriko naj se omeji in zakonito uredi.

20. Upelje naj se pouk o kmečkih strokah v šole, uvede naj se povsod zimske kmetijske in gospodinjske šole.

21. V trgovinski in carinski pogodbi z Ogrsko naj vlada varuje domače poljedelstvo ali pa naj se napravi carinska meja med obema državnima polovicama.

V smislu programa stranke, ki me kandidira, bodem v prvi vrsti zahteval, da se štiti koristi malega kmeta.

Mali kmet ima v marsikateremu oziru enake težnje kot delavski stan. Kot kandidat volilnega okraja, v katerem tvori delavstvo precejšnjo manjšino prebivalstva, hočem se z vso vnemo potegovati za koristi delavskega stanu in zlasti zastopati sledeče **zahteve delavskega stanu**, ki ne nasprotujejo kmečkim zahtevam:

1. **Socijalni problem se mora čim preje rešiti z državno pomočjo.**

2. Delavska moč ni blago! — to načelo treba uzakoniti.

3. Delo se mora štiti zoper izkoriščanje v tovarnah, delavnicah, rudokopih, trgovini, pri prometnih sredstvih, v poljedelstvu.

4. Zakonodaja v varstvo delavcev se mora izpopolniti, zlasti treba uvesti zavarovanje **vseh delavcev za slučaj bolezni, nezgode, starosti, onemoglosti in brezposelnosti**; uvesti je treba splošno zavarovanje delavskih vdov in sirot; izpopolniti in človečanskim zahtevam primerno treba urediti skrb za uboge — s tem se bode občinam odvzelo težko breme.

6. Delavsko nadzorstvo treba preurediti v smislu zahtev delavstva itd.

6. Združevanje delavcev v svrhu poboljšanja gmotnega stanja se ne sme omejiti.

7. Delavcem se mora zagotoviti srečo družinskega življenja.

8. Bratovske skladnice treba s pomočjo države preurediti tako, da se breme prispevkov odvzame delavcem in naloži podjetnikom; pri novi zavarovalni zakonodaji za delavce se treba posebno ozirati na težko stanje rudarjev in jim zagotoviti primerne prednosti; za rudarje naj se določi minimalna plača; maksimalni delavni čas v rudokopih naj se zniža; žensko delo v premogokopih naj se prepove; delavci pod 16. leti ne smejo pod zemljo delati; delo otrokov pod 14. leti v premogokopih naj se prepove.

9. Rudokopi naj se podržavijo.

Upiral se bom z vsemi silami zoper težnje sedanje vodilne delavske stranke, ki merijo na to, da se izpodkopljejo temelji današnjega družabnega reda, da se odpravi privatna lastnina na zemlji in sploh produkcijskih sredstvih, in da se nasilnim potom predrugači celi družabni red.

Kot versko vzgojen katoličan bom na verskem polju dejanski pobijal nakane, ki merijo na ločitev cerkve od države; pobijal bodem nakane, odvzeti značaj svetosti zakonu, ki je temelj družabnega in družinskega življenja; pobijal bodem nakane, ki merijo na uvedbo **proste razporoke**; pobijal bodem stremljenje, verski pouk v šolah odpraviti.

Glede **šolstva** se bodem potegoval, da se uresničijo zahteve kmečkega stanu, zlasti za nerazdeljeni šolski pouk in da se vsaj del šolskih bremen občinam odvzame.

Sploh treba **občine razbremeniti**, odškodovati jih za oskrbovanje prenešenega delokroga, preskrbeti jim izšolane tajnike, male občine združiti (nedotakniviši se premoženja posameznih občin), s časom odpraviti pobiranje davčnih doklad in občinam dovoliti pobiranje samostojno naloženih davkov, zlasti na luksus, za sedaj jim pa odkazati saj del državnih davkov itd.

Za pravice slovenskega naroda na polju ljudske izobrazbe, pri državnih, deželnih in drugih avtonomnih uradih od najnižje do najvišje instance, se hočem — kakor dosedaj — odločno in neustrašeno bojevati.

V državnem zboru hočem vedno skupno nastopati s tovariši iz Spodnje Štajerske; zastopal bodem stališče, da se vsi slovenski poslanci morajo združiti v **en klub** in skupno z brati Hrvati tvoriti jugoslovanski klub, ki bi štel blizu 40 članov.

V gospodarskem oziru morajo slovenski poslanci iskati stika in zveze s kmečkimi zastopniki drugih narodnosti, kateri skupaj bodo v novem parlamentu tvorili večino; v narodnem oziru pa morajo roko v roko iti z drugimi slovanskimi zastopniki; za uresničenje naših **konfesijonelnih in šolskih zahtev** je zagotovljena večina v novem državnem zboru.

Ako mi poverite zaupanje, hočem ostati med Vami, na razpolago vam bom vsak čas; **Vaša volja bode moja volja!** Svoje stanovske zadeve hočem tako urediti, da mi stan ne bode nikaka ovira pri strogem izvrševanju poslanskega posla. Odveč

Doslednost Narodne stranke. Kako znajo narodovci zavijati po ovinkih, to je že povsod znano in bilo že objavljeno. Če ga primeš na eno stran, zavrti se ti na drugo. Če ga primeš za besedo, jo zataji in prekličje. Če mu uloviš besedo na jeziku, prekolne svoj jezik in ga dolži, da mu je spodrknilo, da pa ni mislil tako hudo, kakor je zbleknil njegov jezik, ki seveda nima pameti, da bi vedel, kaj govori. — Enkrat se zarotuje ta «narodna stranka», da noče imeti nikakega kompromisa, s kmečko zvezo, drugokrat pa toči krokodilove solze, da je tudi ta odklonila kompromis z «narodno stranko». Na eni strani svojega glasila pravijo, da je vera v nevarnost ter izjavljajo («Nar. L.» 13. šte.): «Veseli nas, da se bode s temi (misijoni) utrjevala vera med našim ljudstvom». Vere tam ni treba utrjevati, kjer ni nevarnosti. Na drugi strani iste 13. šte. «Nar. Lista» pa pravijo: danes pa ona (namreč vera) ni v nevarnosti. — Pomilovanja vredni ljudje, ki se dajo krmiti s takimi otrobi.

Lažnjivi kljukec „Štajerc se zopet ostudno zaganja v č. g. Karola Preskerja župnika v Kapelah na Sotli. Tistemu dopisunu se vidi na zlogu, da ne pozna temeljnih zahtev poštene polomike. Umazali bi si roke, če bi se dalje pečali s takimi nepoštenjaki, ki krmijo «Štajerca» s svojimi lažmi.

„Štajerčeva“ napredna zveza sklicuje shod, omejen na povabljenе, v hotel Teršek v Celji. G. Linhart, ali si ne upate javno nastopiti? Ali se bojite, da Vas kdo vpraša, zakaj ste bili, zadnjič kaznovani in ali se ne bojite na solnce hoditi?

Kandidate objavi ptujski „Štajerc“ šele 18. t. m., četudi že cel mesec obljublja da jih v prihodnji številki objavi. Saj vemo zakaj! Zmagal itak nobeden ne bo. Potem pa bo rekel da jih je prepozno objavil in da se ni moglo dovolj agitirati. V našem okraju bode laži napredna štajercijanska stranka baje podpirala barona Moscona. Ali se ne sramujete Linhartove in Ornigove družbe, gospod baron? Linhartu in Ornigu se je očitalo že toliko sleparij, da vas z obžalovanjem in pomilovanjem vidimo v njih družbi.

Kazenska preiskava zoper okr. glavarja pl. Vistarini še vedno teče. Bilo je že nad 150 prič zaslišanih; poizvedbe so se raztegnile tudi na podpore, razdeljene že pred več leti. Preiskavo vodi v Kozjem poseben odposlavec okrožnega sodišča iz Celja. O izidu bomo poročali.

Zopet svetost „frankfurtarice“, Resnici na ljubo konstatujemo, da je bila naša notica o izreku tuk. kazenskega sodnika o «svetosti» frankfurtarice neresnična, kajti po poizvedbah se je izkazalo, da je bilo uredništvo napačno poučeno.

Kapele pri Brežicah. Letošnja dolga in ostra zima je bila vzrok, da so ljudje skoraj povsod zelo bolehalo in umirali. A pri nas je bilo ravno nasprotno, nekaj izvanrednega. Od 24. decembra do 5. aprila namreč ni nikdo, niti kak otrok umrl. Ta dan, namreč 5. aprila je umrlo pet dni staro dete, in še le 11. aprila je umrl prvi odrasli človek v letošnjem letu, namreč Matija Urek p. d. Pilek, 69 let stari posastnik. — Nekaj podobnega je bilo leta 1802, ko ni od 18. julija do 24. novembra nikdo umrl. Toda takrat je bila župnija še zelo majhna, zdaj pa šteje čez 1900 duš.

V nedeljo, 28. t. m. vsi na

razstavo

risarskih in pismenih izdelkov obrtno - nadaljevalne šole v Krškem. Razstava je odprta samo v nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne v prostorih meščanske šole. Vstop vsakemu prost.

Gospodarstvo.

Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu! Letošnja zima je napravila pri nas na trsju mnogo škode. Bati se je pa, da nam pomladanski mraz uniči še to, kar je zdravo ostalo. — Vsakdo ve, kako škoduje vinogradu in sadonosniku pomladanski mraz in znano je, da je mogoče odvrniti to škodo v nekih slučajih z izdatnem kajenjem, ako se kadi (kuri) v pravem času splošno in istočasno. Opomniti je pa, da je uspešno samo skupno postopanje. V mariborske in ptujske okolici so se vinogradniki že lansko leto združili in osnovali skupno obrambo proti mrazu. V ta namen so prevzeli nekateri posestniki dolžnost, da bodo natančno opazovali, ali preti mraz, ter da v tem slučaju obvestijo svoje sosede s streljanjem. In enako bi se lahko organizirali povsod. Bode-li mraz ali ne, se lahko določa po solčnem zahodu iz nalašč zato pripravljenih toplomerov. Te prodaja Jožef Jaborka (Dunaj, IV. Freihaus) in stane eden s poštnino vred 6 K 90 vin.

Če kaže toplomer, da se je prihodnje jutro bati mraza, ustrelji opazovalec ob pol osmih zvečer enkrat, če pa kaže, da bode gotovo mraz, ustrelji dvakrat iz strelne oziroma opazovalne postaje v znamenje, da morajo biti vinogradniki pripravljeni za kurjatev, kajenje. V vsakem slučaju, je li čuti zvečer eden ali dva strela, je treba biti vinogradnikom pripravljenim za kurjatev, oziroma kajenje.

Ako se je bati mraza, gledajo opazovalci po noči večkrat na toplomer in če kaže taisti eno stopinjo nad ničlo in je videti, da bode živo srebro vedno bolj padalo, ustrelijo trikrat iz strelne postaje. Trikratni strel je znamenje, da preti mraz in da je takoj potrebno iti kuriti (kaditi). Za kajenje (kurjatev) potrebne stvari je torej že preje treba imeti pripravljene v kupih pod vinogradom in v grabicah ter na potih v njem. Kuriti je najboljšje s stvarmi, ki dajo mnogo vlažnega dima. Take stvari so mokro listje, zeleno vejevje, grmovje, rožje, plevel (drač) gnoj itd. Treba je napraviti velike kupe teh stvari in sicer, čim več, tem bolje. Glavna stvar je, da se močno kadi. — Kuriti (kaditi) naj bi vsi, ki imajo vinograde. Ako samo nekateri to store, ne pomaga veliko. Tudi sadonosnike lahko na ta način obvarujemo škode.

Kaditi je treba, dokler ni solnce vzšlo. Ako začne med kajenjem močnejše veter pihati ali če se pooblači, naj še ognji zopet ugasnemo, ker se ni treba več bati mraza

in da se kurivo prihrani za prihodnjič. Ako se pooblači nebo, ko se je zvečer enkrat ali dvakrat ustrelilo, ali ako začne potem veter pihati, tudi najbrž ne bo mraza; vendar je paziti, ali se po noči ne ustrelji trikrat v znamenje, da je treba začeti kuriti (kaditi). Ako se ohladi na tri ali več stopenj pod ničlo, kar se pripeti pri nas ob tem času redkokedaj, tudi kajenje ne zabrani, da ne bi zamrznilo v vinogradih. To se omeni zato, da ne bi mislili, da je kajenje sploh zastoj.

Vinogradniki! Združite se torej in osnujte skupno obrambo proti mrazu, ter, ako bode treba, pridno kurite in kadite, Trud in stroški za to delo so v primeru morebitne škode neznatni!

Jože Zupanc

deželni vinarski inštruktor
v Ptuj.

Kmečka posojilnica in hranilnica v Sv. Križu pri Kostanjevici je imela od 6. maja do 31. decembra 1906 toraj prvih 8 mesecev K 313.495·62 prometa; gotovo najlepši uspeh za prvo poslovno leto. — Dne 1. aprila t. l. se je na občnem zboru izvolilo sledeče načelstvo: Josip Kodrič, posestnik in trgovec, načelnikom; Andrej Stritar, posestnik in gostilničar, namestnikom; Ivan Malnarič, nadučitelj, tajnikom. V odbor pa: Martin Colarič, Anton Baznin, Martin Unetic in Franc Gramc. V nadzorstvo: Ivan Kocijančič, Martin Kožar, Franc Gramc. Vsi trdni posestniki in zanesljivi možje, ki so porok, da stoji ta denarni zavod na dobri in zdravi podlagi.

Kaj storijo kmetijske zadruge za malega posestnika? Kmetijske zadruge 1. donšajo kmetu več dohodkov in povračajo manj stroškov, 2. oživljajo samozavest in vodijo k medsebojnemu zaupanju, 3. uplivajo, da se majhen posestnik zaveda, kako veliko moč in veljavo ima, ako se združi s svojimi sotrpini, 4. delujejo za odpravo zavisti, sovraštva in nevošljivosti, 5. navažajo k varčevanju in k knjigovodstvu ter umnemu gospodarstvu, 6. izobražujejo kmete vzgojujejo in uče jih mladino vzgojevati, 7. pripomorejo k cenejšemu nakupu in dražji prodaji ter množe blagostanje, 8. varujejo kmete pred izkoriščevanjem, 9. preskrbujejo kredit in cen obraten kapital, 10. ustvarjajo s tem neodvisnost, prostost in blagostanje kmečkega stanu ter donšajo plačilo za trudapolno, težavno delo, katero si kmet zasluži; to pa le tedaj, če je vodstvo zadruge v dobrih rokah in so zadrugarji složni.

Marijine kapljice!

Te kapljice se rabijo za vse ntranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najboljše hišno zdravilo, ki izvrsto deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osobito deluje izvrstno proti protinu (gihtu), reumatizmu, bodenju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlju, prehlajenju, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, krču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. Dobra in ugodnega so okusa, tako da jih vsak rad vzame in tudi otoci.

Cena je franko na vsako pošto: 12 stekleničic 5 K, 24 stekleničic 8·60 K, 36 stekleničic 12·40 K. Manje od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu,
Pakrac št. 15, Slavonija.

Slovenski kmečki volilci!

«Slovenska kmečka zveza» je sklicala v vsakem okraju zaupen shod, ki naj določi kandidata. Vsled sklepov teh zaupnih shodov bo kandidiral

Franc Roškar,

posestnik v Št. Jurju v Slov. gor in deželni poslanec v volilnem okraju Maribor levi breg Drave, Št. Lenart, Gornja Radgona in Ljutomer.

Franc Pišek,

posestnik in župan v Hotinji vasi v volilnem okraju Maribor, desni breg Drave, Slovenska Bistrica in Konjice.

Dr. Anton Korošec,

urednik v Mariboru v volilnem okraju Šmarje, Rogatec, Kožje.

Dr. Jožef Povalej,

posestnik v Št. Juriju ob juž. žel. in finančni komisar v Mariboru v volilnem okraju Celje in Vransko.

Franc Robič,

deželni odbornik v Gradcu in posestnik v Lembahu v volilnem okraju Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj in Gornji grad.

Dr. Ivan Benkovič,

odvetnik v Brežicah v volilnem okraju Brežice, Sevnica in Laško.

Dr. Miroslav Ploj,

dvorni svetnik na Dunaju v volilnem okraju Ptuj in Ormož.

Kmetje! Ti poslanci priznavajo program «Kmečke zveze» za svojega, one zveze torej, ki si je stavila za nalogo združiti potom krepke gospodarske organizacije zlasti male kmete v en tabor ter «z združenimi močmi» se bojevati za koristi kmečkega stanu.

Vsak kmet, ki ljubi svoj stan in ki mu hoče dobro, bo volil dne 14. maja te kandidate!

Somišljeniki! Na delo! Na agitacijo! Vsi na krov! Sovražniki, zviti in prekanjeni bodo prišli s sladkimi besedami, da premotijo kmečke volilce. Tukaj bode vaše delo, da odprete oči tem, ki še dvomijo.

Če stori vsakdo svojo dolžnost, bo zmaga naša, zmaga kmečka!

Nekoliko o prometnih zvezah na Dolenjskem z ozirom na avtomobilno zvezo med Novim mestom in Brežicami.

Dne 2. aprila t. l. je bil na dolenjski železnični progi izreden osebni promet potujočega občinstva. Vojaštvo se je vračalo iz dopusta na svoja garnizijska mesta; srednjašolska mladina se je vračala iz počitnic v Ljubljano; mnogo starišev jih je pri tem spremljajo; profesorji, učitelji, učiteljice so se podali na svoja službena mesta; raznega potujočega občinstva iz dežele v Ljubljano in nasprotno je bilo pa tudi prav obilno. Tako je pripeljal samo popoldanski vlak, ki dohaja ob pol treh v Ljubljano, nad 750 oseb. Lahko se trdi, da je znašal ta dan ves osebni promet na dolenjski železnici nad 2000 oseb, kajti tudi zjutrajšni in večerni vlaki so imeli sem in tja prav obilo pasažirjev.

Veselega srca koštaturamo to dejstvo. Ono nam spričuje ne le eminentno potrebo in korist te železnične proge, ampak spričuje tudi o inteligentnem prebivalstvu, ki biva na Dolenjskem. Ob enem nas to navdušuje v upu, da bodo merodajni krogi toliko hitreje prišli do prepričanja o potrebi podaljšanja dolenjske železnice na Belokranjsko in o nje rentabiliteti, kar bi imelo seveda le nje poprejšnje uresničenja za posledice. Pa tudi izvršitev stranske železnične proge od Trebnjega do Št. Janža pri Mokronogu je s tem toliko bolj gotova stvar. Kdor pozna ne le bogat premogarski rudnik v Št. Janžu, njega izborni premog, ki ima isto vrednost kakor trboveljski in komur so znani idilični kraji ob Mirni, ki se prištevajo najrodovitnejšim, najlepšim krajem na Do-

lenjskem, ta ve, koliko vrednosti bo ta železnična proga ne le za ta del Dolenjske, ampak toliko mnogo bode s tem zopet pridobila na tovrstnem in na osebnem prometu glavna proga.

To pa bodi dovolj jasen migljaj za merodajne činitele, da ne pozabijo na ostali del Dolenjske od Novega mesta do Brežic, ki je sedaj brez prave prometne zveze. Sedanja poštna zveza med Novim mestom in Krškimi nikakor več ne zadostuje potrebam sedanjega časa. Ne, le, da nima ta poštna zveza nikake prave zveze z železničnimi progami na eni strani z Dolenjsko in na drugi z južno železnico, da prepočasi vozi, da ni urejena za večji promet, ampak ima še tako visoke tarife, saj velja vožnja ene osebe iz Novega mesta do Krškega za ravno progo približno 40 km, nad 4 K 20 vin. in poleg tega vozi nad 4 ure, tako, da se te poštno zveze vsakdo le nerad poslužuje ali pa, da se mnogo revnejšega občinstva poslužuje razvade, da se prisede kot tako zvani «blind» pasažir (t. j. da stisne nekoliko drobiža postiljonu v pest in si ne kupi voznega lista po visokem tarifu).

Množina prebivalstva in njega ugodni materijalen položaj, gladke, ravne cestne zveze in kakor sem zgoraj opisal, živahen osebni promet na glavni dolenjski železnici, so vendar dovolj tehtni razlogi za up, da bi se avtomobilna zveza med Novim mestom in Brežicami ne le dobro rentirala, ampak da bi bila velika dobrota ne le za tod potujoče občinstvo, ampak za vse tukajšnje prebivalstvo.

Zahteva merodajnih oseb, ki nameravajo tukaj uvesti avtomobilno zvezo, da bi rentabiliteto tega podjetja garantirale posamezne občine, pravi se, da se zahteva od posameznih kmečkih županov več razsodnosti in preudarka, kakor pa od slav. poštnega ravnateljstva, ki ima na razpolago drugotne

skušnje in vse statistične podatke, na podlagi katerih more s precejšnjo sigurnostjo določiti rentabiliteto takega podjetja. Umevno je, da se take naprave v prvih letih dostikrat povoljno ne rentirajo, pozneje se pa obnesejo. Zato je pa preveč zahtevano, da bi priprosti župani imeli večji preudarek in da bi se prizadeti solidarno zavezali poravnati morebitni začetni deficit, ki bi se izkazal, kar bi marsikateremu osebno škodovalo. To lažje stori vlada, povrne se jej na drugi strani.

Če je pa vsa zadeva tako riskantna, težko izvedljiva, potem je pa bolje, da se prebivalstvo s tako upeljavo ne bega, kajti če nima vlada dovolj korajže to financirati, ali naj jo ima priprost kmet in davkoplačevalec?

Zamudili smo se pri tej stvari radi tega dlje časa, ker smo s tem hoteli pokazati ničevnost zahteve vlade, naj se občine zavežejo poplačevati začetne morebitne izgube. Po zgledu dolenjskih železnic rentirala bi se i taka avtomobilna zveza med Novim mestom in Brežicami gotovo izborno. Zato pa bi bilo svetovati, da bi se osnoval pri nas med našimi domačimi, oziroma med domačimi tu poslujočimi narodnimi denarnimi zavodi konsorcij, ki bi avtomobilno zvezo med Novim mestom in Brežicami kot privatno podjetje zasnoval in financiral. Občna hvaležnost vseh prizadetih občin mu je sigurna in za velik del Dolenjske odprl bi se obsežnejši osebni in tovrstni promet.

Pri znani previdnosti vlade nam je še dolgo treba čakati, predno bode ona to avtomobilno zvezo sama uvedla. Ugodni uspehi na dolenjski železnici in njih koristen upliv naj nas vodita pri tem gospodarskem podjetju. Zato pa polagamo vso to zadevo našim velmožem v blagohoten preudarek.

Iz zdravniških krogov posneli smo zanimivo novost, katera se vrši okrog tega, da pride vživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska zrnata kava ne bo še izginila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje iste, enkrat tako priljubljene pijače, zelo malenkostno da bi pa ostalo brez nadomestila to tudi ni mogoče! Ali naj pa našo jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničuje deluje na naše živce, našle so naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovej žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, katero se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljene zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako toraj našim cenj. gospodinjam, katere imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopljeje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in občudovanja vrednega izdelka, pošilja Vydrova tovarna hranil Praga VIII. na zahtevo popolnoma za-
stoj in poštne prosto.

Srečke

avstrijskega, ogrskega in laškega
rdečega križa

kakor tudi druge postavno dovoljene srečke, se prodajajo na odplačevanje v mesečnih obrokih. Zastopnik:

Niko Jerbič, Krško (tiskarna).

1-10

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 v. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Za Brežice se iščejo obrtniki: kolar, urar, kovač. Pričakovati imajo dober zaslužek. Prosimo za ponatis!

Herman Klabučar

klepar in krovec s škli in eternitom

☞ ☞ v Krškem. ☞ ☞

Priporočam se slavnemu občinstvu, da prevzamem vsa v mojo stroko spadajoča dela. Obenem se usojam naznaniti, da popravljam tudi mehanične stvari, kakor bicikelne, šivalne stroje, hišne brzojave in telefone i. t. d.

10

Brežičani — Slovenci! G. M. Krieger, steklar in pleskar v Krškem se priporoča p. n. slav. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. V Brežicah ga pozna že marsikateri in pride v Brežice brezplačno v slučaju, da ga kdo rabi.

Ceniki brezplačno!

Največja zaloga koles, šivalnih in pisalnih strojev naboljše kakovosti.

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Občinska hranilnica v Krškem

Edina slovenska hranilnica v Posavju.

Uraduje ob delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dop.

Obresti se k glavnici polletno pripisujejo in dobe vlagatelji letno 4-04%.

Posojuje se proti vknjižbi po 5% proti poljubnemu vračilu, na osebni kredit pa po 6% brez drugih stroškov.

Za varnost hranilnih vlog jamči: občina Krško, posebni poroštveni sklad in rezervni sklad in vse imetje hranilnice same.

Hranilne vloge imajo sirotinsko varnost.

Zavod stoji pod vladnim nadzorstvom.

7

Stavbinska zadruga

„Lastni Dom“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Brežicah

kupuje svojim članom hiše, zida svojim članom hiše, posojuje svojim članom denar na menjice in zemljišča, eskomptira (prevzema v takojšnje izplačilo) terjatve svojih članov-obrtnikov.

Izposojeni denar se obrestuje s 5½% do 6% in se vrača proti ½% do 2% amortizaciji.

Deln. družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg v Ljubljani

priporoča svoje

6

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zastopnik pivovarne v Brežicah je g. Alojzij Schweiger.

Zahtevajte povsod „Posavsko Stražo“ in naj ne manjka v nobeni gostilni ali kavarni!

Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci! Združimo se! Sloga jači, nesloga tlači!
Podpirajmo le svoje prijatelje! Podpirajmo le slovenske trgovce, obrtnike in krčmarje!

Naši trgovci so: tvrdka Uršič & Lipej, tvrdka A. Umek, tvrdka Jos. Boecio (preje Varlec), gosp. Janko Broz, veleindustrijalec (zaloga moke), združeni pivovarni Žalec in Laški trg (založnik pive g. Al. Schweiger), g. Miško Balon, lesni trgovec (skladišče na prostoru del. pivovarne Žalec-Laški trg) vsi v Brežicah. G. Franc Gerec, veletržec v Pišecah, g. Andrej Frece, g. Martin Frece, g. Andrej Kos, g. Jože Vrečko itd., vsi na Bizeljskem. G. J. Vidmar in g. Anton Zorčič v Kapelah, g. Rozalija Novak in Franc Perger v Dobovi, g. Franc Petan v Sromljah, g. Karl Prešiček v Zdolah, g. Anton Vahčič na Vidmu.

Naši obrtniki so: svečar in medicar Maks Hierländer, brivec in lasničar Josip Holy, krojač Pavl Kovačič, sedlar Franc Krulc, klobučar Franc Lebar, lončar in pečar Fr. Mastnak, krojač Miha Novak, sodar Franc Pipan, pek Ignacij Polanšek, mizar Franc Resnik, slikar Franc Sikošek, mehanik in umetni ključavničar, Franc Strniša, klepar Ignacij Zalokar, čevljarja Franc Veršec in Stjepan Cipek.

Naši gostilničarji so: Anton Koštomaj v «Narodnem Domu», mesarja Ivan Grobušek in Anton Klavžar, vsi v Brežicah, dalje Janez Volčanšek, Franc Zorko, Jože Mion, Anton Žerjav in Marija Kos na kolodvoru.

➔ Vse naslove izveste v „Narodnem Domu“. ➔

Podpirajte samo one trgovce, krčmarje in obrtnike, ki imajo slovenske napise!

14

SVOJI K SVOJIM!

Biti slovenske krvi, biti Slovencu ponos!

Prva in največja slovenska trgovina v Brežicah Uršič & Lipej

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, špečerijskega in železnega blaga, porcelana, stekla, usnja itd. prodaja vse po najnižjih cenah in le zanesljivo dobro blago.

Velika zaloga tuzemskega in angleškega sukna, cajgov za moške in ženske obleke, volnena in platnenega blaga in vse drugo po najnižjih cenah.

14 Za mnogobrojni obisk se priporočata

z odličnim spoštovanjem

Uršič & Lipej.

Nova slovenska trgovina „Pri novem svetu“

14 Jos. Boecio
v BREŽICAH (pri frančiškanski cerkvi).

Največja in najnovejša zaloga raznega manufakturnega, suknenega in volnena blaga z moškimi in ženskimi perilom, svilenih in drugih robcev, nogavic, čipk, nakita i. t. d.

Bogata zaloga špecerije, najlepša moka iz Majdičevega mlina v Celju, železnina, lita in posteklena posoda, porcelan, glaževina, cement, trstina, umetna gnojila, premog i. t. d.

14 Prodajam tudi vse deželne pridelke in kupujem iste po najvišjih cenah.

Izvoz jajec na debelo.

Cene strogo solidne in točna postrežba.

SV. Cirila in Metoda.

spominjajte se družbe

Slovenci!

14 **T**rgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, knjigami, molitveniki in drugimi tiskovinami za vse urade, velika zaloga podob in okvirov, razne vrste šipe v vseh velikostih, barvah in debelosti, vsakovrstne reči za božič, papir, peresa, cvetke in različni kinč za jaslice, mične novosti v galanterijskem oddelku, igrače in vse drugo priporoča na drobno in debelo po nizki ceni

ANTON UMEK

14 v Brežicah in v Krškem.

Sprejema vsakovrstna naročila za „Zadružno tiskarno“ in knjigovoznico po zmernih cenah.

Izdajatelj in odgov. urednik: Andrej Sever.

POSOJILNICA V BREŽICAH

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

14 **posojuje** na zemljišča in osebni kredit proti 5½% ali 6% obrestovanju;

obrestuje hranilne vloge s 4½% (štiri in pol od sto), plačuje davek od hranilnih vlog (rentni davek) sama;

uradnje vsak pondeljek in četrtek od 8½ do 12. ure dopoldne v «Narodnem Domu», I. nadstropje;

ima svoje gostilne v «Narodnem Domu» z lepim hlevom in prostornim dvoriščem ter «na Griču» na koncu novega mostu čez Savo; toči le dobra in pristna domača, izbrana vina.

Hranilne vloge sprejema od vsakogar, posojila daje le zadruženikom.

Leta 1906 do 1. gruđna je bilo prometa dva milijona tritisoč kron.

14 L. 1906 je bilo prometa 2,772.709.87 K. ODBOR.

Lastnik in založnik: «Narodni konzorcij v Brežicah».

Tisk «Zadružne tiskarne» v Krškem.